Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SPLOŠNEGA SODIŠČA (deveti senat)

z dne 27. novembra 2014*

„Konkurenca — Omejevalni sporazumi — Trg močnostnih transformatorjev — Odločba o ugotovitvi kršitve člena 81 ES in člena 53 Sporazuma EGP — Sporazum o razdelitvi trga — Obvestilo o ugodni obravnavi iz leta 2002 — Imuniteta pred globo — Legitimno pričakovanje — Obveznost obrazložitve“

V zadevi T-521/09,

Alstom Grid SAS, prej Areva T&D SAS, s sedežem v Parizu (Francija), ki so ga najprej zastopali A. Schild, C. Simphal in E. Estellon, nato J. Derenne, A. Müller-Rappard in M. Domecq, odvetniki,

tožeča stranka,

proti

Evropski komisiji, ki so jo najprej zastopali A. Bouquet, N. von Lingen in K. Mojzesowicz, nato M. Bouquet, K. Mojzesowicz in P. Van Nuffel, zastopniki,

tožena stranka,

katere predmet je predlog za razglasitev ničnosti odločbe Komisije z dne 7. oktobra 2009 v zvezi s postopkom na podlagi člena 81 ES in člena 53 Sporazuma EGP (zadeva COMP/39.129 – Močnostni transformatorji) (C(2009) 7601 final),

SPLOŠNO SODIŠČE (deveti senat),

v sestavi D. Gratsias, v funkciji predsednika, O. Czúcz (poročevalec), sodnik, in I. Labucka, sodnica,

sodni tajnik: J. Plingers, administrator,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 21. maja 2014

izreka naslednjo

* Jezik postopka: francoščina.

Sodbo

Dejansko stanje in izpodbijana odločba

1 V tej zadevi gre za zadevni sektor močnostnih transformatorjev, avtotransformatorjev in kompenzacijskih reaktorjev z območjem napetosti najmanj 380 kV. Močnostni transformator je pomemben električni sestavni del za zmanjševanje ali povečevanje napetosti v električnem tokokrogu. Ti transformatorji se prodajajo kot samostojne naprave ali kot del elektro razdelilnih postaj, izdelanih na ključ.

2 Med 9. junijem 1999 in 15. majem 2003, ki je obdobje, upoštevno v tem sporu, je tožeča stranka, takrat imenovana Alstom T&D SA, delovala na področju močnostnih transformatorjev. Krovna družba Alstom je imela v tem obdobju 100 % kapitala družbe Alstom France SA (ki je bila avgusta 1999 preimenovana v Alstom Holdings), ta pa je imela 100 % kapitala tožeče stranke.

3 Potem ko je skupina Alstom prodala dejavnost proizvodnje močnostnih transformatorjev skupini Areva, je bila leta 2004 tožeča stranka prenesena v skupino Areva, ki jo nadzoruje družba Areva SA, in preimenovana v družbo Areva T&D SA.

4 Komisija Evropskih skupnosti je 11. in 12. maja 2004 v okviru zadeve COMP/38.899 – Plinsko izolirane stikalne naprave, zlasti v prostorih družbe Hitachi Ltd, opravila preglede in zasegla dokumente.

5 Družba Hitachi je 9. septembra 2004 glede plinsko izoliranih stikalnih naprav (v nadaljevanju: AIG) vložila vlogo za imuniteto na podlagi Obvestila Komisije o imuniteti pred globami in zmanjševanju glob v primeru kartelov (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 8, zvezek 2, str. 155, v nadaljevanju: obvestilo o ugodni obravnavi iz leta 2002). S to vlogo je zlasti predložila dokumente, ki jih je Komisija pri zgoraj navedenih pregledih našla v njenih prostorih.

6 Družba Areva je 22. septembra 2004 vložila prvo vlogo za imuniteto. Ta prva vloga za imuniteto se je zlasti nanašala na protikonkurenčna ravnanja, ki so se izvajala v več državah članicah Evropske unije (zlasti v Belgiji, Nemčiji, Franciji, na Nizozemskem in v Avstriji). Družba Areva se v njej sklicuje tudi na „Aero Club“, mednarodni omejevalni sporazum v sektorju močnostnih transformatorjev. V zvezi s tem je navedla imena evropskih in japonskih podjetij, ki so bila v njem udeležena, in način delovanja tega omejevalnega sporazuma. Poleg tega je pojasnila, da so se v letih od 1998 do 1999 te prakse končale. Komisija je 7. decembra 2005 zavrnila prvo vlogo za imuniteto in navedla, da meni, da ne izpolnjuje pogojev iz člena 8(a) ali (b) obvestila o ugodni obravnavi iz leta 2002.

7 Družba Areva je 15. januarja 2005 vložila drugo vlogo za imuniteto. V tej je zlasti zagotovila informacije o morebitnih protikonkurenčnih praksah, ki vplivajo na nemški in francoski trg močnostnih transformatorjev, in pri tem navedla razlike med tem prvim domnevnim omejevalnim sporazumom in omejevalnim sporazumom glede katerega je Komisija opravila preiskave v zadevi AIG. Družba Areva je 21. septembra 2006 umaknila to vlogo.

8 Družba Areva je 2. maja 2006 vložila tretjo vlogo za imuniteto, ki se je nanašala na domnevni omejevalni sporazum v zvezi z Nemčijo in Francijo. Informacije je 8. septembra 2006 dopolnila tako, da je glede Nemčije in Francije znova navedla informacije o protikonkurenčnih praksah ter omenila tudi druge države, na katere se nanašajo te prakse, in sicer Belgijo, Nizozemsko in Avstrijo. V zvezi s tem je omenila tudi gentlemen's agreement, ki se po njenem mnenju nanaša na „evropske tuje trge“, to je evropske trge, na katerih evropski proizvajalci nimajo proizvodnih enot, kot sta Španija ali Italija. Nazadnje je navedla, da se je gentlemen's agreement končal leta 1997 ali 1998. Družba Areva je 10. oktobra 2006 natančneje pojasnila, da se zdi, da je gentlemen's agreement le enostransko ravnanje,

ter zanikala protikonkurenčnost teh praks. Komisija je družbi Areva z dopisom z dne 31. oktobra 2006 odobrila pogojno imuniteto glede „domnevnega omejevalnega sporazuma v sektorju močnostnih transformatorjev v Nemčiji, Avstriji, Franciji in na Nizozemskem“.

9 Komisija je 7. in 8. februarja 2007 v prostorih družb v Nemčiji, Avstriji in Franciji opravila preglede.

10 Skupina Siemens je 7. februarja 2007 vložila vlogo za imuniteto. Skupina Siemens je 15. februarja 2007 to vlogo dopolnila tako, da je zagotovila dokaze o ustnem dogovoru o omejevalnem sporazumu v sektorju močnostnih transformatorjev, imenovanem gentlemen's agreement (GA), na podlagi katerega evropski proizvajalci svojih proizvodov ne prodajajo na Japonskem, japonski pa ne svojih na evropskem trgu. Komisija je 6. decembra 2007 skupini Siemens podelila pogojno imuniteto na podlagi člena 8(b) obvestila o ugodni obravnavi iz leta 2002, saj je bilo to prvo podjetje, ki ji je predložilo take dokaze, da je lahko glede tega omejevalnega sporazuma ugotovila kršitev člena 81 ES.

11 Komisija je 14. marca 2007 na tožečo stranko in druga podjetja naslovila vprašalnik. Tožeča stranka je izpolnjenega vrnila 27. marca 2007.

12 Z zastopniki tožeče stranke je 29. marca 2007 potekal sestanek, na katerem je Komisija predstavila nekatere dokumente in v zvezi z njimi postavila vprašanja.

13 Skupina Hitachi je 1. junija 2007 vložila še eno prijavo zaradi prizanesljivosti, ki jo je dopolnila 1. avgusta 2007.

14 Skupina Fuji je 18. julija 2007 vložila prijavo zaradi prizanesljivosti, ki se je nanašala na omejevalni sporazum med evropskimi in japonskimi proizvajalci močnostnih transformatorjev.

15 Komisija je 20. avgusta 2007 družbo Areva ustno obvestila, da namerava obravnavati le omejevalni sporazum med evropskimi in japonskimi proizvajalci, ne pa omejevalnega sporazuma, ki se nanaša na nekatere države članice, glede katerih je tožeča stranka pridobila pogojno imuniteto. Komisija jo je poleg tega obvestila o tem, da pogojna imuniteta, ki ji je bila odobrena, vključuje le omejevalne sporazume glede nekaterih nacionalnih trgov, ne pa omejevalnega sporazuma med evropskimi in japonskimi proizvajalci, glede katerega družba Areva ni vložila prijave zaradi prizanesljivosti.

16 Komisija se je 30. septembra 2008 odločila, da zoper naslovnike izpodbijane odločbe začne postopek glede trga močnostnih transformatorjev.

17 Komisija je 19. novembra 2008, preden je poslala Obvestilo o ugotovitvah o možnih kršitvah, družbi Areva poslala dopis, v katerem je podrobno kronološko navedla njene prijave zaradi prizanesljivosti in jo spomnila, da jo je 20. avgusta 2007 obvestila o svoji ugotovitvi, da omejevalni sporazumi, ki se nanašajo na nekatere države članice (zlasti na Nemčijo), na eni strani in omejevalni sporazum med evropskimi in japonskimi proizvajalci močnostnih transformatorjev na drugi strani pomenijo različni kršitvi in da namerava preganjati le domnevni omejevalni sporazum med evropskimi in japonskimi proizvajalci, ne pa domnevnega omejevalnega sporazuma v Nemčiji. Tožečo stranko je obvestila tudi o tem, da dokazi, ki se nanašajo na omejevalni sporazum med evropskimi in japonskimi proizvajalci močnostnih transformatorjev, nimajo občutne dodane vrednosti in da ji v zvezi s tem ne namerava odobriti znižanja globe na podlagi obvestila o ugodni obravnavi iz leta 2002.

18 Obvestilo o ugotovitvah o možnih kršitvah je bilo sprejeto 20. novembra 2008. Tožeča stranka je nanj odgovorila 20. januarja 2009. Zaslišanje je bilo 17. februarja 2009.

19 Komisija je 7. oktobra 2009 sprejela Odločbo C(2009) 7601 final v zvezi s postopkom na podlagi člena 81 ES in člena 53 Sporazuma EGP (zadeva COMP/39.129 – Močnostni transformatorji) (v nadaljevanju: izpodbijana odločba), v kateri je ugotovila, da sta družba Alstom in tožeča stranka kršili

člen 81 ES in člen 53 Sporazuma o evropskem gospodarskem prostoru (v nadaljevanju: Sporazum EGP), in družbi Alstom naložila globo v višini 16,5 milijona EUR, pri čemer je bila tožeča stranka solidarno odgovorna za 13,53 milijona EUR.

20 Komisija je v tej odločbi ugotovila, da je bila tožeča stranka vsaj od 9. junija 1999 do 15. maja 2003 udeležena pri gentlemen's agreement (GA), nezakonitem omejevalnem sporazumu, ki je zajemal celotno območje Evropskega gospodarskega prostora (EGP) in bil oblikovan kot ustno sklenjen sporazum med evropskimi in japonskimi proizvajalci močnostnih transformatorjev, njegov namen pa je bil, da vsaka stran spoštuje domači trg druge strani ter da na njem ne prodajata.

21 Komisija je glede organizacije gentlemen's agreement ugotovila, da so bila sodelujoča podjetja razdeljena na dve skupini, evropsko in japonsko, da je morala vsaka skupina imenovati tajniško podjetje in da je imela v času kršitve skupina Siemens vlogo tajnika v evropski skupini, skupina Hitachi pa v japonski. Ugotovila je tudi, da je sporazum o razdelitvi trga dopolnjeval sporazum o obveščanju glede javnih razpisov (projektov) na ozemlju druge skupine in da je bilo treba o teh projektih zaradi ponovne dodelitve obvestiti tajnika v drugi skupini.

22 Izpodbijana odločba se nanaša na trg močnostnih transformatorjev, ne glede na to, ali se prodajajo kot samostojni izdelek ali kot del projekta na ključ, ne vključuje pa delov razdelilnih postaj, ki temeljijo na AIG, saj so ti že bili predmet Odločbe Komisije z dne 24. januarja 2007 v zvezi s postopkom na podlagi člena 81 [ES] in člena 53 Sporazuma EGP (C(2006) 6762 final) (zadeva COMP/38.899 – Plinsko izolirane stikalne naprave) (povzetek objavljen v UL 2008, C 5, str. 7).

23 Komisija je v izpodbijani odločbi razlikovala med gentlemen's agreement in drugima dvema omejevalnima sporazumoma, to sta omejevalni sporazum, ki vključuje nacionalne trge, zlasti nemški trg, in omejevalni sporazum Aero Club, mednarodni omejevalni sporazum, ki se je končal leta 1997 ali 1998. Kršitev, ugotovljena v izpodbijani odločbi, se nanaša le na gentlemen's agreement, in ne na druga dva omejevalna sporazuma.

24 Komisija je na podlagi obvestila o ugodni obravnavni iz leta 2002 družbi Siemens AG in družbi Siemens Aktiengesellschaft Österreich odobrila imuniteto pred globo in 40-odstotno znižanje globe za družbo Fuji Electronics Holdings Co., Ltd.

25 Komisija ni odobrila imunitete ali znižanja globe tožeči stranki. Vendar ji je v točki 274 obrazložitve izpodbijane odločbe odobrila 18-odstotno znižanje zaradi učinkovitega sodelovanja, ki je bilo zunaj področja uporabe obvestila o ugodni obravnavi iz leta 2002. Razlika med globo, naloženo družbi Alstom, in globo, naloženo tožeči stranki, je nastala, ker družbi Alstom globa ni bila znižana.

Postopek in predlogi strank

26 Tožeča stranka, zaradi spremembe svojega statusa imenovana Areva T&D SAS, je v sodnem tajništvu Splošnega sodišča to tožbo vložila 21. decembra 2009.

27 Tožeča stranka se je po tem, ko jo je januarja 2010 kupila družba Alstom, odločila, da spremeni svoj poslovni naziv in da bo postala Alstom Grid SAS.

28 Ker je bil sodnik poročevalec zadržan, je bila ta zadeva dodeljena drugemu sodniku poročevalcu.

29 Splošno sodišče (tretji senat) je 9. novembra 2012 po obravnavi poročila sodnika poročevalca odločilo, da v okviru ukrepov procesnega vodstva iz člena 64 Poslovnika Splošnega sodišča strankam postavi vprašanja in Komisijo pozove, naj predloži dokumente. V za to določenem roku sta stranki odgovorili na vprašanja in Komisija je delno izpolnila zahtevo za predložitev dokumentov. Tožeča stranka je 7. marca 2013 predložila stališča glede dokumentov in stališč, ki jih je predložila Komisija.

30 Predsednik tretjega senata Splošnega sodišča je s sklepom z dne 9. aprila 2013 postopek v tej zadevi prekinil do izdaje odločbe Sodišča, s katero bo na tej stopnji končan postopek v zadevi C-231/11 P, Komisija/Siemens Österreich in drugi.

31 Po spremembi sestave senatov je bil sodnik poročevalec razporejen v deveti senat, zato je bila ta zadeva dodeljena temu senatu.

32 Potem ko je Sodišče razglasilo sodbi z dne 10. aprila 2014, Komisija/Siemens Österreich in drugi (od C-231/11 P do C-233/11 P, EU:C:2014:256) in Areva/Komisija (C-247/11 P in C-253/11 P, EU:C:2014:257), je Splošno sodišče odločilo, da začne ustni postopek.

33 Tožeča stranka je z dopisom z dne 14. maja 2014 umaknila nekatere tožbene razloge, ki jih je navedla v utemeljitev svoje tožbe, kar je Splošno sodišče upoštevalo.

34 Stranki sta na obravnavi 21. maja 2014 podali ustne navedbe in odgovorili na vprašanja Splošnega sodišča.

35 Tožeča stranka Splošnemu sodišču predlaga, naj:

— razglasi ničnost izpodbijane odločbe v delu, ki jo zadeva;

— Komisiji naloži plačilo stroškov.

36 Komisija Splošnemu sodišču predlaga, naj:

— tožbo zavrne;

— tožeči stranki naloži plačilo stroškov.

37 Stranki ne predlagata spremembe zneska globe, naložene v izpodbijani odločbi.

Pravo

38 Ta tožba vključuje štiri tožbene razloge. Tožeča stranka je, kot je bilo navedeno v točki 33 zgoraj, umaknila nekatere navedene tožbene razloge, in sicer prvi del prvega tožbenega razloga, ki se nanaša na kršitev obveznosti obrazložitve v zvezi s prenosom pooblastila za sankcioniranje, ki ga je opravila Komisija, drugi tožbeni razlog, ki se nanaša na kršitev člena 81(1) ES, zlasti pravil o odgovornosti za kršitve konkurenčnega prava, ter tretji tožbeni razlog, ki se nanaša na kršitev člena 81(1) ES, zlasti pravil o solidarnosti.

39 Tako je treba preučiti le preostali del prvega tožbenega razloga, ki se nanaša na nezadostno obrazložitev glede postavitve dodatnega pogoja k pogojem iz obvestila o ugodni obravnavi iz leta 2002, ter četrti tožbeni razlog, ki se nanaša na kršitev načela zaupanja v pravo in načela pravne varnosti ter na neupoštevanje pravil, določenih v tem obvestilu.

40 Splošno sodišče meni, da je treba najprej preučiti četrti tožbeni razlog in nato preostali del prvega tožbenega razloga.

Četrti tožbeni razlog: neupoštevanje pravil, določenih v obvestilu o ugodni obravnavi iz leta 2002

41 Četrti tožbeni razlog je razdeljen na dva dela, in sicer se prvi del nanaša na to, da Komisija ni upoštevala točk 8(a) ter 9 in 11 obvestila o ugodni obravnavi iz leta 2002, drugi del pa na kršitev načela zaupanja v pravo in načela pravne varnosti.

Prvi del četrtega tožbenega razloga: neupoštevanje točk 8(a) ter 9 in 11 obvestila o ugodni obravnavi iz leta 2002

42 Tožeča stranka trdi, da bi ji morala Komisija na podlagi točk 8(a) ter 9 in 11 obvestila o ugodni obravnavi iz leta 2002 odobriti imuniteto. V tem kontekstu navaja, da je v nasprotju z ugotovitvami Komisije izpolnjevala pogoje iz teh členov. Podredno navaja, da je treba imuniteto pred globo, določeno v navedenih členih, odobriti, če kot v obravnavani zadevi obstaja jasna in gotova vzročna zveza med vlogo za imuniteto in sprejetjem odločbe o ugotovitvi kršitve.

– Očitek: neupoštevanje točk 8(a) ter 9 in 11 obvestila o ugodni obravnavi iz leta 2002

43 Tožeča stranka v nasprotju z ugotovitvijo Komisije iz izpodbijane odločbe trdi, da je izpolnila pogoje iz točk 8(a) ter 9 in 11 obvestila o ugodni obravnavi iz leta 2002. Komisija bi ji zato morala odobriti imuniteto pred globo glede njene udeležbe pri gentlemen's agreement.

44 Na začetku je treba spomniti, da je Komisija s sprejetjem obvestila o ugodni obravnavi iz leta 2002 ustvarila legitimna pričakovanja, kar je tudi priznano v točki 29 navedenega obvestila. Glede na legitimna pričakovanja, ki jih podjetja, ki želijo sodelovati s Komisijo, lahko razberejo iz tega obvestila, je Komisija torej dolžna slediti obvestilu. Torej če Komisija ne bi spoštovala smernic za ravnanje, ki jih določa to obvestilo, bi posegla v načelo zaupanja v pravo (sodbe z dne 18. junija 2008, Hoechst/Komisija, T-410/03, EU:T:2008:211, točka 510, in z dne 13. julija 2011, Kone in drugi/Komisija, T-151/07, EU:T:2011:365, točka 127).

45 Tožeča stranka v tej zadevi v nasprotju z ugotovitvijo Komisije iz točke 314 obrazložitve izpodbijane odločbe zatrjuje, da so bili v tem primeru pogoji iz točk 8(a) ter 9 in 11 obvestila o ugodni obravnavi iz leta 2002 za odobritev imunitete pred globo izpolnjeni.

46 Glede točk 8(a) in 9 obvestila o ugodni obravnavi iz leta 2002 je treba spomniti, da zahtevata, prvič, da podjetje najprej predloži dokaze Komisiji, ki ji lahko omogočijo, da sprejme sklep o odreditvi pregledov v zvezi z domnevnim omejevalnim sporazumom, ki vpliva na Evropsko skupnost, in drugič, da Komisija ob predložitvi teh dokazov ni imela zadostnih dokazov za sprejetje sklepa o odreditvi pregledov v zvezi z domnevnim omejevalnim sporazumom.

47 Tožeča stranka trdi, da je Komisiji zagotovila informacije, ki bi ji takrat, ko še ni imela zadostnih dokazov o sektorju močnostnih transformatorjev, omogočile sprejetje sklepov o odreditvi pregledov. Le zaradi informacij, ki jih je sporočila Komisiji, naj bi ta februarja 2007 namreč lahko opravila preglede.

48 Komisija trditve izpodbija.

49 V zvezi s tem je treba ugotoviti, da je Komisija 22. septembra 2004 prejela prvo vlogo tožeče stranke za imuniteto. Komisija pa je že 11. in 12. maja 2004, kar je pred navedenim dnem, v zadevi glede AIG opravila preglede in zasegla dokumente v prostorih družbe Hitachi.

50 Tožeča stranka trdi, da ti dokumenti Komisiji niso omogočali, da bi opravila preglede. Z nobenim od teh dokumentov naj ne bi bilo mogoče razkriti ali dokazati obstoja domnevnega omejevalnega sporazuma med evropskimi in japonskimi proizvajalci močnostnih transformatorjev.

51 Treba je torej preučiti, ali bi lahko dokumenti, ki jih je Komisija 11. in 12. maja 2004 zasegla pri pregledih v prostorih družbe Hitachi in jih Splošnemu sodišču predložila na njegovo zahtevo (glej točko 29 zgoraj), Komisiji omogočili sprejetje sklepa o odreditvi pregledov glede gentlemen's agreement, to je omejevalnega sporazuma med evropskimi in japonskimi proizvajalci močnostnih transformatorjev, katerega namen je bil spoštovati domači trg nasprotne strani ter na njem ne prodajati.

52 V teh okoliščinah je treba spomniti, prvič, da mora Komisija, da bi lahko sprejela sklep o odreditvi pregleda na podlagi člena 20(4) Uredbe Sveta (ES) št. 1/2003 z dne 16. decembra 2002 o izvajanju pravil konkurence iz členov 81 [ES] in 82 [ES] (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 8, zvezek 2, str. 205), navesti dejstva, s katerimi je mogoče to utemeljiti (glej po analogiji sodbo z dne 26. junija 1980, National Panasonic/Komisija, 136/79, EU:C:1980:169, točki 26 in 27).

53 Drugič, treba je ugotoviti, da za utemeljitev pregledov ni nujno, da so dokumenti, ki jih je zasegla Komisija, taki, da bi brez razumnega dvoma dokazovali obstoj kršitve, ugotovljene v izpodbijani odločbi. Ta dokazni standard se namreč zahteva pri odločbah Komisije, v katerih ta ugotovi obstoj kršitev in naloži globe. Za sprejetje sklepa o pregledu v smislu člena 20(4) Uredbe št. 1/2003 pa zadostuje, da razpolaga z zanesljivimi elementi in materialnimi indici, ki so jo privedli do suma o obstoju kršitve (glej sodbo z dne 8. marca 2007, France Télécom/Komisija, T-340/04, EU:T:2007:81, točka 53 in navedena sodna praksa).

54 Tretjič, treba je spomniti, da se zlasti na področju nezakonitih omejevalnih sporazumov indici ne smejo presojati ločeno, ampak kot celota in da se lahko vzajemno potrjujejo (glej po analogiji sodbi z dne 14. julija 1972, Imperial Chemical Industries/Komisija, 48/69, Recueil, EU:C:1972:70, točka 68, in z dne 8. julija 2004, JFE Engineering/Komisija, T-67/00, T-68/00, T-71/00 in T-78/00, ZOdl., EU:T:2004:221, točka 275).

55 V obravnavani zadevi je torej treba preučiti, ali je imela Komisija na podlagi vsebine dokumentov, ki jih je zasegla v prostorih družbe Hitachi in ki se presojajo v celoti, na voljo dovolj elementov, da z uporabo načel, navedenih zgoraj, sprejme sklep o odreditvi pregleda v zvezi s protikonkurenčnim omejevalnim sporazumom med evropskimi in japonskimi proizvajalci močnostnih transformatorjev.

56 Glede dokumentov, ki jih je Komisija predložila v odgovor na zahtevo Splošnega sodišča za predložitev dokumentov, ki so bili 11. in 12. maja 2004 zaseženi pri pregledih v družbi Hitachi, je treba ugotoviti, najprej, da se v dokumentih, ki jih je Komisija poimenovala kot NB 2, NB 4, FP 4 in FP 5, sklicuje na sestanke glede AC in GA. Iz navedenih dokumentov je razvidno tudi, da so bile oznake (na primer TA, TB, TS, TT in TX(B), T2, T3", „T4, T5 ter E in J) uporabljene za poimenovanje podjetij ali skupin podjetij, ki so sodelovale na navedenih sestankih. Ob upoštevanju okoliščin, da te kratice in kode niso bile uporabljene v okviru omejevalnega sporazuma glede AIG in da je mogoče iz stališč oseb, navedenih v dokumentu FP 4, sklepati, da sta se sestanka AC in GA nanašala na močnostne transformatorje, je treba ugotoviti, da je Komisija razpolagala z elementi in indici, na podlagi katerih je lahko sumila, da so se proizvajalci močnostnih transformatorjev sestajali.

57 Nato je treba ugotoviti, da je lahko Komisija na podlagi dokumentov, ki jih je zasegla v prostorih družbe Hitachi, identificirala vsaj nekatera podjetja in nekatere njihove zastopnike, ki so sodelovali na teh sestankih. Prvič, imena nekaterih oseb, ki so sodelovale na teh sestankih, so navedena v dokumentu FP 4, Komisija pa je lahko s pomočjo drugih dokumentov, kot je dokument FBP 200, za nekatere od njih ugotovila, h katerim podjetjem spadajo in da so na teh sestankih zastopale skupine ABB, Alstom in VA-TECH. Glede imen dveh oseb, navedenih v dokumentu FP 4, ki ju ni bilo mogoče povezati z zgoraj navedenimi podjetji, je treba ugotoviti, da je Komisija glede na okoliščine, prvič, da je bil v dokumentih NB 6, NB 8 in KC 10 naveden sestanek, ki je potekal v konferenčni sobi tovarne enega od sodelujočih podjetij v Nurembergu (Nemčija), in drugič, da je bila v tem mestu večja tovarna družbe Siemens, razpolagala z elementi in indici, na podlagi katerih je lahko sumila, da so zastopniki družbe Siemens tudi sodelovali na teh sestankih. Drugič, Komisija se je pravilno sklicevala na dejstvo,

da je lahko zaradi dokumentov, ki jih je zasegla v prostorih družbe Hitachi, sumila, da je to podjetje tudi sodelovalo na sestankih o močnostnih transformatorjih. Tretjič, v dokumentu FP 5 se sklicuje na vzpostavitev dveh skupnih podjetij med podjetji, označenimi s kodami T2, T3 na eni strani ter T4 in T5 na drugi. Komisija je lahko, kot to pravilno zatrjuje, na podlagi javno dostopnih informacij v času pregledov v družbi Hitachi sklepala, da gre za vzpostavitev skupnega podjetja med družbama Fuji in Hitachi na eni strani ter družbo Toshiba in drugo japonsko družbo na drugi strani. Zlasti na podlagi tega dokumenta je zato lahko tudi sumila, da so skupine Hitachi, Fuji in Toshiba sodelovale na sestankih.

58 Poleg tega je treba ugotoviti, da zlasti vsebina dokumenta FP 4 kaže na protikonkurenčnost sporazuma in organizacije sestankov. Iz tega dokumenta je namreč razvidno, da morajo podjetja iz E ali J spoštovati GA in da sta bila dva sestanka na leto. Ta dokument kaže tudi na obdobje, v katerem so potekali sestanki. Tudi iz dokumenta KC 10 je mogoče sklepati, da so sodelujoči na sestankih razpravljali in si izmenjali informacije o projektih močnostnih transformatorjev.

59 Zato so dokumenti, ki jih je Komisija zasegla pri pregledih v družbi Hitachi, tej omogočili, da je sumila na obstoj protikonkurenčnega omejevalnega sporazuma med evropskimi in japonskimi proizvajalci močnostnih transformatorjev in da je sprejela sklep o odreditvi pregleda v zvezi s tem.

60 Te presoje ni mogoče ovreči z nobeno od trditev tožeče stranke.

61 Na prvem mestu, očitek, ki se nanaša na neberljivost dokumenta FP 7, je treba zavrniti. V zvezi s tem je treba najprej ugotoviti, da tudi če Komisija tega dokumenta ne bi upoštevala, bi, kot je razvidno iz preudarkov v točkah od 56 do 58 zgoraj, razpolagala z zadostnimi elementi za sum o obstoju protikonkurenčnega omejevalnega sporazuma med evropskimi in japonskimi proizvajalci močnostnih transformatorjev. Očitek, ki se nanaša na neberljivost dokumenta FP 7, je zato treba zavrniti kot brezpredmeten. Nato je treba ugotoviti, da tudi če je ta dokument težko berljiv, ni neberljiv, kar je poleg tega potrdila tožeča stranka, ki navaja razloge, zaradi katerih bralcu ne omogoča ugotovitve o obstoju protikonkurenčnega omejevalnega sporazuma. Vsekakor je treba ugotoviti, da je vsebina tega dokumenta delno povzeta v točki 99 obrazložitve izpodbijane odločbe.

62 Na drugem mestu, tožeča stranka trdi, da je na nekaterih dokumentih, ki jih je Komisija predložila na zahtevo Splošnega sodišča, datum 1. junij 2007 in torej ni mogoče, da gre za dokumente, ki so bili zaseženi pri pregledu, opravljenem v družbi Hitachi 11. in 12. maja 2004. Tožeča stranka je v odgovoru na vprašanje Splošnega sodišča na obravnavi pojasnila, da izpodbija le dejstvo, da je Komisija pri pregledu, opravljenem 11. in 12. maja 2004 v družbi Hitachi, zasegla nekatere predložene dokumente z datumom 1. junij 2007 in nekatere prevode, ne pa dejstva, da so bili pri tem pregledu zaseženi drugi dokumenti, ki jih je Komisija predložila na zahtevo Splošnega sodišča.

63 V zvezi s tem je treba ugotoviti, da je na delu dokumentov, ki jih je Komisija predložila Splošnemu sodišču, res datum 1. junij 2007. Vendar je treba glede dokumentov, upoštevanih v točkah od 56 do 58 zgoraj, ugotoviti, da na delu teh dokumentov ni datuma 1. junij 2007 in da gre pri preostalih dokumentih, na katerih je naveden ta datum, za dokumente, ki vključujejo izvirno različico, pripravljeno deloma ali v celoti v japonščini na eni strani in prevod navedene izvirne različice v angleščino na drugi strani. Treba pa je ugotoviti, da je datum 1. junij 2007 naveden le na prevodih v angleščino.

64 Z dejstvom, da je na prevodih v angleščino naveden datum 1. junij 2007, zato ni mogoče izpodbiti ugotovitve, da je Komisija po pregledih, opravljenih 11. in 12. maja 2004 v družbi Hitachi, že razpolagala z zanesljivimi elementi in materialnimi indici, zlasti v japonščini, zaradi katerih je lahko sumila, da je bila tožeča stranka udeležena pri protikonkurenčnem omejevalnem sporazumu med evropskimi in japonskimi proizvajalci močnostnih transformatorjev. Ta očitek je torej treba zavrniti.

65 Na tretjem mestu je treba ugotoviti, da nič ne nasprotuje temu, da so dokumenti, pripravljeni v japonščini, zanesljivi elementi in materialni indici, ki omogočajo sprejetje sklepa o pregledu v smislu člena 20(4) Uredbe št. 1/2003. Tožeča stranka je poleg tega v odgovor na vprašanje Splošnega sodišča na obravnavi pojasnila, da tega ne izpodbija.

66 Na četrtem mestu tožeča stranka navaja, da Komisija ne bi smela uporabiti dokumentov, preučenih v točkah od 56 do 58.

67 V teh okoliščinah najprej navaja, da Komisija na podlagi člena 20(4) Uredbe št. 1/2003 ne sme uporabiti dokumentov, zaseženih pri pregledih 11. in 12. maja 2004 v prostorih družbe Hitachi. Meni, da bi morala Komisija preiskati le sektorje, navedene v sklepu o odreditvi pregleda, to sta sektorja nadzornih naprav in plinsko izoliranih stikalnih naprav. Navedeni proizvodi in močnostni transformatorji so različni proizvodi in se ne dopolnjujejo.

68 Komisija meni, da so ti očitki nedopustni, saj se je nanje sklicevalo prepozno, in da nikakor niso utemeljeni.

69 V zvezi s tem je treba spomniti, da je iz sodne prakse res razvidno, da se podatki, pridobljeni med pregledom, lahko uporabijo samo za namene, ki so navedeni v sklepu o pregledu (sodba z dne 17. oktobra 1989, Dow Benelux/Komisija, 85/87, Recueil, EU:C:1989:379, točka 17; glej v tem smislu tudi sodbo z dne 14. novembra 2012, Nexans France in Nexans/Komisija, T-135/09, ZOdl., EU:T:2012:596, točka 64). S to zahtevo se želi namreč poleg poslovnih skrivnosti zaščititi tudi pravica podjetij do obrambe. Te pravice bi bile resno ogrožene, če bi se lahko Komisija v odločbi o ugotovitvi kršitve členov 81 ES ali 82 ES zoper podjetja oprla na dokaze, do katerih je prišla med pregledom, katerega predmet ali namen ni bil povezan s temi dokazi (sodba z dne 6. septembra 2013, Deutsche Bahn in drugi/Komisija, T-289/11, T-290/11 in T-521/11, ZOdl., EU:T:2013:404, točka 124).

70 Vendar v okviru uporabe točke 9 obvestila o ugodni obravnavi iz leta 2002, kot je bilo pojasnjeno v točkah od 52 do 55, ne gre za preizkus tega, ali je Komisija že razpolagala z zadostnimi dokazi, da bi v odločbi o ugotovitvi obstoja kršitve in naložitvi globe dokazala obstoj nezakonitega omejevalnega sporazuma, temveč je treba le preučiti, ali je imela na voljo zadostne elemente za sprejetje sklepa o pregledu v smislu člena 20(4) Uredbe št. 1/2003.

71 Tudi če dokumenti, ki se nanašajo na gentlemen's agreement, ne bi bili vključeni v predmet sklepa, s katerim je bil odrejen pregled v prostorih družbe Hitachi 11. in 12. maja 2004 (to tezo izpodbija Komisija), sodna praksa, navedena v točki 69, ne nasprotuje temu, da se za sprejetje novega sklepa o odreditvi pregleda na podlagi člena 20(4) Uredbe št. 1/2003 Komisija opre na to, da je seznanjena z dokumenti, navedenimi v točkah od 56 do 58 zgoraj.

72 Kot je Splošno sodišče namreč že ugotovilo, dejstvo, da se je Komisija v okviru pregleda prvič seznanila z dokumenti, ki kažejo na obstoj kršitve, ki ni vključena v predmet sklepa o odreditvi pregleda, tem dokumentom ne zagotavlja absolutnega varstva do te mere, da jih ne bi bilo mogoče zakonito zahtevati in jih uporabiti kot dokaz. Če ne bi bilo tako, bi lahko podjetja med pregledom v prvi zadevi predložila vse dokaze, na podlagi katerih bi bilo mogoče dokazati drugo kršitev, in se tako zavarovala pred kakršnim koli pregonom te druge kršitve. Taka rešitev bi presegla to, kar je potrebno za ohranitev poslovne skrivnosti in pravice do obrambe, in bi tako pomenila neupravičeno oviro za Komisijo pri opravljanju nadzora nad spoštovanjem konkurenčnih pravil na skupnem trgu (zgoraj v točki 69 navedena sodba Deutsche Bahn in drugi/Komisija, EU:T:2013:404, točke od 125 do 127).

73 Komisija se je zato v nasprotju s trditvami tožeče stranke lahko po pregledih z dne 11. in 12. maja 2004 za sprejetje sklepa o odreditvi pregledov na podlagi člena 20(4) Uredbe št. 1/2003 glede domnevnega protikonkurenčnega omejevalnega sporazuma med evropskimi in japonskimi proizvajalci močnostnih transformatorjev oprla na to, da je seznanjena z dokumenti, navedenimi v točkah od 56 do 58 zgoraj.

74 Očitek, ki se nanaša na kršitev člena 20(4) Uredbe št. 1/2003, je treba zato zavrniti, ne da bi bilo treba preučiti, ali je bil gentlemen's agreement vključen v predmet sklepa o pregledu prostorov družbe Hitachi 11. in 12. maja 2004.

75 Vsekakor je treba ugotoviti, da je družba Hitachi dokumente, preučene v točkah od 56 do 58 zgoraj, predložila tudi v okviru njene prijave zaradi prizanesljivosti z dne 9. septembra 2004, torej pred tem, ko je tožeča stranka vložila vlogo za imuniteto. Ta sicer trdi, da je družba Hitachi uporabo teh dokumentov omejila na potekajočo preiskavo v zadevi AIG. Vendar tudi če bi družba Hitachi uporabo teh dokumentov omejila oziroma bi jo lahko omejila, to ne nasprotuje temu, da Komisija sprejme sklep o pregledu glede domnevnega protikonkurenčnega omejevalnega sporazuma med evropskimi in japonskimi proizvajalci močnostnih transformatorjev in se opre na to, da je seznanjena s temi dokumenti.

76 Zato je treba zavrniti očitek, ki se nanaša na to, da se Komisija ni smela opreti na navedene dokumente, ne da bi bilo treba preučiti dopustnost tega očitka.

77 Na petem mestu tožeča stranka trdi, da ekipa Komisije, ki je bila zadolžena za zadevo, ob vložitvi svoje vloge za imuniteto še ni vedela za vsebino dokumentov, ki so bili 11. in 12. maja 2004 zaseženi v prostorih družbe Hitachi. V teh okoliščinah navaja, da tudi če je Komisija kot institucija ob vložitvi svoje vloge za imuniteto že imela informacije, ki bi zadostovale za sprejetje sklepa o pregledu glede domnevnega protikonkurenčnega omejevalnega sporazuma med evropskimi in japonskimi proizvajalci močnostnih transformatorjev, se zdi, da ekipa, zadolžena za to zadevo, za te informacije ni vedela. Te naj bi bile v drugem spisu, in sicer v spisu zadeve AIG.

78 V zvezi s tem je treba spomniti, prvič, da je iz točke 9 obvestila o ugodni obravnavi iz leta 2002 razvidno, da je imuniteto mogoče na podlagi navedene točke, točke 8(a), in točke 11 navedenega obvestila odobriti le, če „Komisija" nima še zadostnih elementov za sprejetje sklepa o odreditvi pregledov. V točki 9 se torej ne sklicuje na védenje, ki bi ga lahko imela morebitna ekipa, zadolžena za zadevo, temveč na védenje, ki bi ga lahko imela Komisija kot institucija. Zato je treba ugotoviti, da v obravnavani zadevi Komisija ni prestopila mej besedila iz točke 9 obvestila o ugodni obravnavi iz leta 2002.

79 Drugič, treba je ugotoviti, da pristop, v skladu s katerim je odločilno merilo stopnja védenja, ki bi ga ob vložitvi vloge za imuniteto lahko imeli člani morebitne ekipe, zadolžene za zadevo, niti ne bi bil v skladu z duhom obvestila o ugodni obravnavi iz leta 2002 in cilji, ki jim ta sledi.

80 Posledica takega pristopa bi namreč bila, da bi bilo treba na podlagi točke 8(a) ter 9 in 11 tega obvestila odobriti imuniteto, tudi če bi se izkazalo, da je imela Komisija ob vložitvi vloge za imuniteto na voljo elemente in materialne indice, ki bi ji omogočali sprejetje sklepa o odreditvi pregleda v zvezi z domnevnim omejevalnim sporazumom.

81 V teh okoliščinah pa je treba spomniti, da cilj programa Komisije o prizanesljivosti ni, da se podjetjem, ki so udeležena v tajnih omejevalnih sporazumih, ponudi možnost, da se izognejo finančnim posledicam njihove odgovornosti, temveč da se olajša odkrivanje takih praks in da se nato Komisiji v upravnem postopku pomaga pri njenih prizadevanjih, da čim bolj obnovi upoštevna dejstva. Zato ugodnosti, ki jih lahko pridobi podjetje, ki je udeleženo pri takih praksah, ne smejo presegati ravni, ki je potrebna za zagotovitev polnega učinka programa prizanesljivosti.

82 Imuniteta pred globo je zato upravičena le zaradi vrednosti sodelovanja podjetja, ki prosi za imuniteto. Kot je pravilno ugotovila Komisija v točki 6 obvestila o ugodni obravnavi iz leta 2002, ima tako sodelovanje podjetja, ki Komisijo obvesti o obstoju nezakonitega omejevalnega sporazuma, za katerega še ni vedela, pomembno vrednost, s katero je mogoče upravičiti imuniteto pred globo. Vendar sodelovanje podjetja, katerega namen je Komisijo le obvestiti o nezakonitem omejevalnem sporazumu, Komisija pa na podlagi elementov in indicev že sumi, da ta obstaja, nima primerljive pomembne

vrednosti. Nasprotno, kot je razvidno iz točke 8(b) navedenega obvestila, je v zadnjem primeru imuniteta pred globo upravičena le, če podjetje ne le obvesti Komisijo o obstoju omejevalnega sporazuma, temveč ji tudi predloži dokaze, ki ji omogočijo, da ugotovi njegov obstoj v odločbi o ugotovitvi kršitve člena 81 ES.

83 Očitek, ki se nanaša na to, da naj bi imela morebitna ekipa Komisije, zadolžena za zadevo, pomanjkljivo vedenje o obstoju gentlemen's agreement, je torej treba zavrniti.

84 Na šestem mestu tožeča stranka navaja, da so bili elementi, na katere bi se Komisija lahko oprla, v spisu zadeve AIG. V zvezi s tem zadostuje spomniti, najprej – kot je bilo pojasnjeno v točkah od 70 do 73 – da tudi če predmet sklepa, s katerim je bil odrejen pregled v prostorih družbe Hitachi 11. in 12. maja 2004, ne bi vključeval gentlemen's agreement, nič ne bi nasprotovalo temu, da bi se Komisija za sprejetje novega sklepa o pregledu oprla na te dokumente. Dalje, kot je razvidno iz točk 78 in 79, je vprašanje, v katerem spisu so bili ti elementi, neupoštevno za uporabo točke 9 obvestila o ugodni obravnavni iz leta 2002.

85 Na sedmem mestu tožeča stranka navaja, da indici kažejo na to, da ob vložitvi njene vloge za imuniteto Komisija še ni imela dovolj zanesljivih elementov. Prvič, Komisija naj bi v sektorju močnostnih transformatorjev opravila preglede šele januarja 2007. Ti pregledi naj bi torej bili opravljeni šele tri leta po pregledih v zadevi z AIG in šele po tem, ko ji je v okviru stalnega sodelovanja sporočila informacije o sektorju močnostnih transformatorjev. Drugič, v obdobju od pregledov glede AIG do pregledov glede močnostnih transformatorjev naj bi le eno drugo podjetje, ABB, vložilo vlogo za imuniteto. Te vloge, ki jih je sicer Komisija zavrnila, pa naj bi bile predložene po 22. decembru 2004, torej po njeni prvi vlogi za imuniteto. Tretjič, Komisija naj kljub temu, da je družba Hitachi vložila vlogo za imuniteto, ne bi zahtevala prevodov zadevnih dokumentov iz japonščine v angleščino, da bi ugotovila njihov pomen, in naj ne bi ponovno vzpostavila stika z družbo Hitachi, da bi pridobila pojasnila o natančnem pomenu zadevnih dokumentov in o predložitvi dodatnih listinskih dokazov ali da bi jo pozvala k predložitvi drugih ustnih izjav in dodatnih listinskih dokazov. Šestič, Komisija naj bi 6. decembra 2007 zavrnila prijavo zaradi prizanesljivosti, ki jo je družba Hitachi vložila 1. junija 2007.

86 Glede teh trditev zadostuje ugotovitev, da je Komisija, kot je razvidno iz točk od 56 do 58 zgoraj, že imela na voljo dovolj zanesljivih elementov in materialnih indicev, ki so ji omogočali sum o obstoju protikonkurenčnega omejevalnega sporazuma med evropskimi in japonskimi proizvajalci močnostnih transformatorjev, z nobeno trditvijo, ki jo je predložila tožeča stranka, pa te ugotovitve ni mogoče izpodbiti. Torej je treba tudi ta očitek zavrniti.

87 Zato je treba ugotoviti, da z nobeno trditvijo, ki jo je predložila tožeča stranka, ni mogoče izpodbiti ugotovitve Komisije, da pogoj iz točke 9 obvestila o ugodni obravnavi iz leta 2002 ni izpolnjen. Torej je treba zavrniti ta očitek v delu, v katerem se nanaša na neupoštevanje točke 9 obvestila o ugodni obravnavi iz leta 2002.

88 Tudi trditve, ki se nanašajo na neupoštevanje točk 8(a) in 11 obvestila o ugodni obravnavi iz leta 2002, je treba zavrniti. Imuniteta pred globo je namreč lahko na podlagi točk 8(a) ter 9 in 11 odobrena le, če so pogoji iz teh točk kumulativno izpolnjeni. Ker pogoj iz točke 9 navedenega obvestila ni izpolnjen, je treba trditve, ki se nanašajo na druge pogoje, šteti za brezpredmetne.

89 Zato je treba očitek, ki se nanaša na neupoštevanje točk 8(a) ter 9 in 11 obvestila o ugodni obravnavi iz leta 2002, v celoti zavrniti.

– Očitek: obstoj vzročne zveze

90 Podredno, tožeča stranka navaja, da bi ji morala biti odobrena imuniteta na podlagi točk 8(a) ter 9 in 11 obvestila o ugodni obravnavi iz leta 2002, ker obstaja jasna in gotova vzročna zveza med vlogo za imuniteto, pregledi, ki jih je Komisija opravila 7. in 8. februarja 2007, vlogami za imuniteto z dne 7., 12. in 15. februarja 2007, ki jih je vložila družba Siemens, in vlogo za imuniteto z dne 18. julija 2007, ki jo je vložila družba Fuji, ter sprejetjem izpodbijane odločbe.

91 V zvezi s tem je treba najprej ugotoviti, da je iz točk od 8 do 11 obvestila o ugodni obravnavi iz leta 2002 jasno razvidno, da je mogoče podjetju v primeru, da Komisija že ima zanesljive elemente in materialne indice, s katerimi je mogoče utemeljiti sprejetje sklepa o pregledu, odobriti imuniteto pred globo le, če to predloži dokaze, ki Komisiji omogočajo ugotovitev kršitve člena 81 ES.

92 Nato je treba poudariti, da je tveganje učinka „snežne kepe“, in sicer tveganje, da vloga za imuniteto, ki jo glede omejevalnega sporazuma vloži eno podjetje, sproži preiskovalni ukrep Komisije, ki pa sproži vloge za imuniteto, ki jih vložijo druga podjetja iz istega sektorja, vendar se nanašajo na nezakonite omejevalne sporazume, ki ni ta iz prvotne vloge za imuniteto, sestavni del programa Komisije o prizanesljivosti. S tem so podjetja, ki želijo sodelovati s Komisijo, spodbujena, da ne sodelujejo le selektivno, se pravi glede enega samega omejevalnega sporazuma, temveč da polno sodelujejo glede vseh omejevalnih sporazumov, za katere vedo.

93 Zato tudi če bi bila vzročna zveza med vlogo za imuniteto, ki jo je vložila tožeča stranka, in sprejetjem izpodbijane odločbe dokazana, to ne bi bilo dovolj, da bi bila tožeči stranki na podlagi obvestila o ugodni obravnavi iz leta 2002 odobrena imuniteta pred globo.

94 Ta očitek je tako treba zavrniti in del četrtega tožbenega razloga, ki se nanaša na neupoštevanje točk 8(a) ter 9 in 11 obvestila o ugodni obravnavi iz leta 2002, je zato treba zavrniti v celoti.

Drugi del četrtega tožbenega razloga

95 Drugi del četrtega tožbenega razloga se nanaša na, prvič, kršitev načela zaupanja v pravo, in drugič, kršitev načela pravne varnosti, kar izhaja iz neupoštevanja točke 23(b) obvestila o ugodni obravnavi iz leta 2002.

– Očitek: kršitev načela zaupanja v pravo

96 Tožeča stranka trdi, da je Komisija kršila načelo zaupanja v pravo. Tožeča stranka naj bi zaradi ravnanja Komisije med večjim delom upravnega postopka legitimno verjela, da bo pridobila imuniteto pred globo, če nadaljuje svoje sodelovanje s Komisijo. Tožeča stranka se v tem kontekstu sklicuje na dopis Komisije z dne 31. oktobra 2006 ter na okoliščine, da Komisija v njenih prostorih 7. in 8. februarja 2007 ni opravila pregleda ter da ji je Komisija le informativno poslala vprašalnik z dne 14. marca 2007. Komisija naj bi ji vzbudila utemeljeno pričakovanje, da bo upravičena do imunitete pred globo, ker je z njo ravnala drugače kot z drugimi podjetji.

97 Komisija te trditve izpodbija.

98 Obvestilo o ugodni obravnavi iz leta 2002, kot je bilo pojasnjeno v točki 44 zgoraj, lahko ustvari legitimna pričakovanja podjetij, ki želijo sodelovati s Komisijo. Zato je treba preučiti, ali so okoliščine, na katere se sklicuje tožeča stranka, zadostovale za vzbuditev legitimnega pričakovanja v njej glede imunitete pred globo za njeno udeležbo pri gentlemen's agreement.

99 V teh okoliščinah se tožeča stranka sklicuje, prvič, na dopis Komisije z dne 31. oktobra 2006. V tem dopisu se je Komisija omejila na odobritev pogojne imunitete glede „domnevnega omejevalnega sporazuma v sektorju močnostnih transformatorjev v Nemčiji, Avstriji in na Nizozemskem“. V izpodbijani odločbi pa je Komisija tožečo stranko sankcionirala za njeno udeležbo pri gentlemen's agreement, torej za njeno udeležbo pri omejevalnem sporazumu med evropskimi in japonskimi proizvajalci močnostnih transformatorjev, katerega namen je bil, da se spoštuje domači trg nasprotne strani ter da se na njem ne prodaja.

100 Glede razmerja med gentlemen's agreement na eni strani in omejevalnimi sporazumi, ki se nanašajo na nacionalne trge, glede katerih je bila tožeči stranki odobrena pogojna imuniteta, na drugi strani je treba ugotoviti, da je Komisija v točkah od 155 do 161 obrazložitve izpodbijane odločbe ugotovila, da gre za različne kršitve. Treba pa je ugotoviti, da tožeča stranka pred Splošnim sodiščem ni navedla nobene trditve, s katero bi posebej izpodbijala to razliko, ki jo je ugotovila Komisija. Tožeča stranka v teh okoliščinah sicer znova navaja, da je obstajala vzročna zveza med njeno vlogo za imuniteto, pregledi, ki jih je odredila Komisija, prijavami zaradi prizanesljivosti, ki sta jih vložili družba Siemens in družba Fuji, ter sprejetjem izpodbijane odločbe. Vendar je treba ugotoviti, da ta trditev, ki je že bila zavrnjena v točki 91 zgoraj, ni taka, da bi izpodbila razliko med omejevalnimi sporazumi, ki jo je ugotovila Komisija.

101 Zato dopis Komisije z dne 31. oktobra 2006, s katerim je bila tožeči stranki odobrena pogojna imuniteta za omejevalne sporazume, ki se nanašajo na nacionalne trge, ni tak, da bi v njej vzbudil legitimno pričakovanje glede imunitete pred globo za njeno udeležbo pri gentlemen's agreement, ki je bil ločeni omejevalni sporazum.

102 Drugič, tožeča stranka trdi, da Komisija 7. in 8. februarja 2007 ni opravila pregledov v njenih prostorih, opravila pa je preglede v prostorih drugih podjetij.

103 V zvezi s tem je treba najprej spomniti, da ima Komisija v vsaki zadevi pravico izbrati razpoložljive preiskovalne ukrepe, ki se ji zdijo najustreznejši za pridobitev informacij podjetij, vpletenih v domnevni omejevalni sporazum, in da ima za to široko polje proste presoje.

104 Nato je treba glede očitka, ki se nanaša na različno obravnavanje tožeče stranke in drugih podjetij, ugotoviti, da so se pregledi z dne 7. in 8. februarja 2007 res nanašali na omejevalne sporazume glede močnostnih transformatorjev, ampak tudi na omejevalne sporazume glede nacionalnih trgov. Glede pregledov, ki se nanašajo na omejevalne sporazume, v zvezi s katerimi je tožeča stranka že sodelovala s Komisijo, pa Komisiji ni mogoče očitati, da ni opravila pregleda v prostorih tožeče stranke.

105 Poleg tega je treba ugotoviti, da posledica dejstva, da ji je bila glede udeležbe pri omejevalnih sporazumih, ki se nanašajo na nacionalne trge, odobrena pogojna imuniteta, ni, da ji je podeljena imuniteta za vse kršitve, ki jih bo nato mogoče razkriti v sektorju močnostnih transformatorjev. Kot je bilo pojasnjeno v točki 92, je namreč tveganje učinka „snežne kepe“ sestavni del programa Komisije o prizanesljivosti. Zaradi sodelovanja tožeče stranke s Komisijo glede omejevalnih sporazumov, s katerimi se posega v sektor močnostnih transformatorjev, se zato pri njej ni ustvarilo legitimno pričakovanje glede imunitete pred globo za vse omejevalne sporazume, s katerimi se posega v ta sektor.

106 Očitek, ki se nanaša na neobstoj pregledov v prostorih tožeče stranke, je treba zato zavrniti.

107 Tretjič, iz dokumentov, ki jih je tožeča stranka predložila Splošnemu sodišču, v nasprotju s trditvijo tožeče stranke ni mogoče sklepati, da ji je Komisija le informativno poslala vprašalnik z dne 14. marca 2007. Nasprotno, iz njih je razvidno, da so bila v navedenem vprašalniku vprašanja, ki so bila postavljena neposredno družbi Areva.

108 Četrtič in vsekakor je treba ugotoviti, da je zlasti iz točke 315 obrazložitve izpodbijane odločbe razvidno, da je Komisija tožečo stranko redno obveščala o njenem statusu na področju imunitete in da tožeča stranka ni predložila trditve, s katero bi to ugotovitev izpodbijala.

109 Iz tega sledi, da je treba očitek, ki se nanaša na kršitev načela zaupanja v pravo, zavrniti.

– Očitek: kršitev točke 23(b), tretja alinea, obvestila o ugodni obravnavi iz leta 2002 in kršitev načela pravne varnosti

110 Tožeča stranka trdi, da Komisija ni upoštevala točke 23(b), tretji odstavek, obvestila o ugodni obravnavi iz leta 2002 in je s tem kršila načelo pravne varnosti. Ta točka naj bi Komisijo zavezovala, da informacij, ki jih je zagotovilo podjetje v okviru prijave zaradi prizanesljivosti, zoper to podjetje ne uporabi. Ker se je vedelo, da bo zanjo veljalo tako jamstvo, se je odločila, da Komisiji zagotovi informacije o protikonkurenčnih praksah v sektorju močnostnih transformatorjev.

111 V zvezi s tem je treba spomniti, da – v skladu s točko 23(b), tretji odstavek, navedenega obvestila – „če podjetje zagotovi dokaze, ki se nanašajo na dejstva, za katera Komisija prej ni vedela, in ki se neposredno nanašajo na težo ali trajanje domnevnega kartela, Komisija teh elementov ne bo upoštevala pri določanju globe, ki naj se naloži podjetju, ki je te dokaze zagotovilo“.

112 Točka 23(b), tretji odstavek, se nanaša na poseben položaj, v katerem je lahko podjetje, ki ni upravičeno do imunitete pred globo, upravičeno le do znižanja te globe. Tako podjetje namreč z zagotovitvijo dodatnih dokazov glede omejevalnega sporazuma tvega, da razkrije elemente, ki bi lahko vplivali na težo in trajanje kršitve, ki bi jo lahko ugotovila Komisija, posledica pa je lahko zvišanje globe, naložene za njegovo udeležbo pri tem omejevalnem sporazumu. V točki 23(b), tretji odstavek, obvestila o ugodni obravnavi iz leta 2002 je glede teh dokazov, da bi se vsa podjetja spodbudila k polnemu sodelovanju; tudi ta, ki jim ni odobrena imuniteta pred globo, določena „delna imuniteta“.

113 Tožeča stranka pa v obravnavani zadevi ni z ničimer pojasnila, kaj je zagotovila z dokazi, ki se nanašajo na dejstva, za katera Komisija prej ni vedela, in ki se neposredno nanašajo na težo ali trajanje domnevnega omejevalnega sporazuma.

114 Ker skuša tožeča stranka s sklicevanjem na točko 23(b), tretji odstavek, obvestila o ugodni obravnavi iz leta 2002 znova zatrjevati, da obstaja vzročna zveza med njeno vlogo za imuniteto, pregledi, ki jih je Komisija odredila za 7. in 8. februar 2007, vlogami za imuniteto z dne 7., 12. in 15. februarja 2007, ki jih je vložila družba Siemens, in vlogo za imuniteto z dne 18. julija 2007, ki jo je vložila družba Fuji, ter sprejetjem izpodbijane odločbe, zadošča ugotovitev, da cilj navedene točke obvestila o ugodni obravnavi iz leta 2002 nikakor ni upoštevanje take vzročne zveze. Nasprotno, kot je bilo pojasnjeno v točki 92 zgoraj, je tveganje, da prijava zaradi prizanesljivosti povzroči učinek „snežne kepe“, sestavni del obvestila o ugodni obravnavi iz leta 2002.

115 Iz tega sledi, da je treba očitek, ki se nanaša na kršitev točke 23(b), tretji odstavek, obvestila o ugodni obravnavi iz leta 2002 in na kršitev pravne varnosti, prav tako zavrniti.

116 Zato je treba zavrniti tudi drugi del četrtega tožbenega razloga in tudi četrti tožbeni razlog v celoti.

Preostali del prvega tožbenega razloga: kršitev obveznosti obrazložitve

117 Preostali del prvega tožbenega razloga se nanaša na kršitev obveznosti obrazložitve. Tožeča stranka navaja, da Komisija ni zadostno obrazložila svojega pristopa, s katerim je postavila dodaten pogoj za upravičenost do imunitete pred globo glede na tiste, ki so postavljeni v točkah 8(a) ter 9 in 11 obvestila o ugodni obravnavi iz leta 2002.

118 V zvezi s tem je treba spomniti, da čeprav mora Komisija v skladu s členom 253 ES navesti dejanske in pravne okoliščine, na katerih temelji zakonita utemeljitev odločbe, in preudarke, na podlagi katerih jo je sprejela, pa ta člen ne zahteva, da se mora Komisija opredeliti do vseh dejanskih in pravnih okoliščin, ki so bile navedene v upravnem postopku (sodba z dne 11. julija 1985, Remia in drugi/Komisija, 42/84, Recueil, EU:C:1985:327, točka 26).

119 Komisija ima glede na člen 253 ES kvečjemu obveznost posebej odgovoriti le na bistvene trditve, ki jih tožeče stranke navedejo v upravnem postopku (sodba z dne 30. septembra 2003, Atlantic Container Line in drugi/Komisija, T-191/98 in od T-212/98 do T-214/98, Recueil, EU:T:2003:245, točka 575).

120 Namen obveznosti obrazložitve posamične odločbe – poleg omogočanja sodnega nadzora – je zagotavljati zadevnim osebam zadosten podatek o tem, ali odločba morda vsebuje napako, ki omogoča njeno izpodbijanje (sodbi z dne 2. oktobra 2003, Corus UK/Komisija, C-199/99 P, Recueil, EU:C:2003:531, točka 145, in z dne 28. junija 2005, Dansk Rørindustri in drugi/Komisija, C-189/02 P, C-202/02 P, od C-205/02 P do C-208/02 P in C-213/02 P, ZOdl., EU:C:2005:408, točka 462).

121 V obravnavani zadevi je treba najprej poudariti, da ta del prvega tožbenega razloga temelji na napačni postavki. Komisija v nasprotju s trditvijo tožeče stranke ni postavila dodatnega pogoja k pogojem, postavljenim v točkah 8(a) ter 9 in 11 obvestila o ugodni obravnavi iz leta 2002. Iz točke 9 tega obvestila je namreč jasno razvidno, da Komisija ne odobri imunitete pred globo za omejevalni sporazum, če ima ob vlogi za imuniteto že zadostne elemente za sprejetje sklepa o pregledu.

122 Nato je treba ugotoviti, da je Komisija v točkah od 312 do 322 in od 269 do 274 obrazložitve izpodbijane odločbe zadostno pojasnila razloge, na podlagi katerih je odločila, da tožeči stranki glede gentlemen's agreement ne odobri imunitete pred globo. Poleg tega je iz trditev, ki jih je podala tožeča stranka pred Splošnim sodiščem, jasno razvidno, da je lahko popolnoma razumela razloge, zakaj ji Komisija glede gentlemen's agreement ni odobrila imunitete pred globo, zaradi česar jo je lahko izpodbijala.

123 Zato je treba preostali del prvega tožbenega razloga zavrniti.

124 Ker noben tožbeni razlog, ki jih je predložila tožeča stranka, ni utemeljen, je treba tožbo v celoti zavrniti.

Stroški

125 V skladu s členom 87(2) Poslovnika se plačilo stroškov na predlog naloži neuspeli stranki. Komisija je predlagala, naj se pritožnici naloži plačilo stroškov, in ker ta s predlogi ni uspela, nosi svoje stroške in stroške, ki jih je priglasila Komisija.

Iz teh razlogov je

SPLOŠNO SODIŠČE (deveti senat)

razsodilo:

1. **Tožba se zavrne.**

2. **Družbi Alstom Grid SAS se naloži plačilo stroškov.**

Gratsias Czúcz Labucka

Razglašeno na javni obravnavi v Luxembourgu, 27. novembra 2014.

Podpisi